EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.8.11.
COM(2021) 469 final

2021/0263 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az EGT Vegyes Bizottságban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésről szóló 31. jegyzőkönyvének módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

(Horizont Európa)

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által az EGT Vegyes Bizottságban az EGT-megállapodás egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésről szóló 31. jegyzőkönyvének módosításáról szóló vegyes bizottsági határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az EGT-megállapodás

Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT-megállapodás) egyenlő jogokat és kötelezettségeket biztosít a belső piacon az EGT polgárai és gazdasági szereplői részére. A megállapodás értelmében a négy alapszabadságra vonatkozó uniós jogszabályokat a 30 EGT-tagállam mindegyikében, vagyis az uniós tagállamokban, Norvégiában, Izlandon és Liechtensteinben alkalmazni kell. Ezenfelül az EGT-megállapodás olyan fontos területeken való együttműködésre is kiterjed, mint a kutatás és fejlesztés, az oktatás, a szociálpolitika, a környezetvédelem, a fogyasztóvédelem, az idegenforgalom és a kultúra, amelyek együttesen „kísérő és horizontális politikák” néven ismeretesek. A megállapodás 1994. január 1-jén hatályba lépett. Az Európai Unió a tagállamokkal együtt a megállapodás részes fele.

2.2. Az EGT Vegyes Bizottság

Az EGT-megállapodás kezeléséért az EGT Vegyes Bizottság felelős. A Vegyes Bizottság az EGT-megállapodás működésével kapcsolatos véleménycsere fóruma. Határozatait egyhangú döntéssel hozza meg. A Lisszaboni Szerződéssel összhangban az EU részéről az EGT-ügyek koordinációja az Európai Külügyi Szolgálat feladata.

2.3. Az EGT Vegyes Bizottság tervezett jogi aktusa

Az EGT Vegyes Bizottság várhatóan elfogadja az EGT-megállapodás egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésről szóló 31. jegyzőkönyvének módosításáról szóló EGT vegyes bizottsági határozatot (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja az EGT-megállapodás szerződő felei közötti együttműködés kiterjesztése az EGT-tag EFTA-államoknak a Horizont Európa programban való részvételére. A Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendeletet[1] és az Európai Innovációs és Technológiai Intézetről szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/819 európai parlamenti és tanácsi rendeletet (átdolgozás)[2] bele kell foglalni az EGT-megállapodásba.

Mivel Liechtenstein nem fejezte ki érdeklődését a Horizont Európa programban való részvétel iránt, az EGT Vegyes Bizottság határozattervezete csak Norvégiára és Izlandra vonatkozik.

[1] HL L 170., 2021.5.12., 1. o.
[2] HL L 189., 2021.5.28., 61. o.

Az uniós költségvetési politikával összhangban valamely uniós tevékenységben való részvétel csak akkor valósulhat meg, ha a megfelelő pénzügyi hozzájárulást kifizették. A befizetésre mindazonáltal azt követően kerülhet sor, hogy elfogadták ezt a tanácsi határozatra irányuló tervezetet, valamint benyújtották az EGT-tag EFTA-államoknak az Európai Bizottság által meghatározott összegek befizetésére vonatkozó uniós felhívást.

A 2021. január 1. és a vonatkozó befizetés közötti időszak áthidalása érdekében ezért a Vegyes Bizottság határozattervezetét 2021. január 1-jétől visszamenőleg is alkalmazni kell. A visszaható hatály nincs hatással az érintett személyek jogaira és kötelezettségeire, valamint tiszteletben tartja a jogos elvárások elvét.

Az EGT-megállapodás 103. és 104. cikkének megfelelően a tervezett jogi aktus kötelező lesz a felekre nézve.

3. AZ UNIÓ NEVÉBEN KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A Bizottság benyújtja az EGT Vegyes Bizottság határozattervezetét a Tanácsnak az Unió álláspontjaként történő elfogadásra. A Bizottság reményei szerint mihamarabb elő tudja terjeszteni a határozattervezetet az EGT Vegyes Bizottságban.

Az EGT Vegyes Bizottság csatolt határozattervezetének tartalma és jellege esetében nem csupán a 2894/94/EK tanácsi rendelet 1. cikkének (3) bekezdése értelmében vett technikai kiigazításról van szó. Az Unió álláspontját ennélfogva a Tanács alakítja ki.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, amelyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[3].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

Az EGT Vegyes Bizottságot megállapodás, nevezetesen az EGT-megállapodás hozta létre. Az EGT Vegyes Bizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. Az EGT-megállapodás 103. és 104. cikkének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét. Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése, összefüggésben az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről szóló 2894/94/EK tanácsi rendelet 1. cikkének (3) bekezdésével.

[3] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik csak járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt anyagi jogalapra kell alapítani.

Valamely, egyidejűleg több cél elérésére irányuló vagy több elválaszthatatlan és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegű összetevőt magában foglaló tervezett jogi aktus esetében az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapját kivételesen a különböző vonatkozó jogalapok fogják képezni.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A javasolt határozat anyagi jogalapjának meg kell egyeznie azon jogi aktus anyagi jogalapjával, amelyet az EGT-megállapodásba belefoglal.

A „Horizont Európa program” jogalapja az EUMSZ „Ipar” és „Kutatás, technológiai fejlesztés és űrkutatás” címe (173., 182., 183. és 188. cikk).

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja a következő rendelkezésekből áll: az EUMSZ 173. cikkének (3) bekezdése, 182. cikkének (1) bekezdése, 183. cikke és 188. cikkének második bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 173. cikkének (3) bekezdése, 182. cikkének (1) bekezdése, 183. cikke és 188. cikkének második bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről szóló 2894/94/EK tanácsi rendelet 1. cikkének (3) bekezdésével.

5. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

Norvégiának és Izlandnak pénzügyi hozzájárulást kell nyújtania az Unió költségvetéséhez. A pontos összeget e tanácsi határozatra irányuló tervezet elfogadását követően az EGT-megállapodás rendelkezéseivel összhangban határozzák meg.

6. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel az EGT Vegyes Bizottság jogi aktusa módosítani fogja az EGT-megállapodás egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésről szóló 31. jegyzőkönyvét, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

2021/0263 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az EGT Vegyes Bizottságban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésről szóló 31. jegyzőkönyvének módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

(Horizont Európa)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikke (3) bekezdésére, 182. cikke (1) bekezdésére, 183. cikkére, valamint 188. cikke második bekezdésére, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről szóló, 1994. november 28-i 2894/94/EK tanácsi rendeletre[4] és különösen annak 1. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás[5] (a továbbiakban: az EGT-megállapodás) 1994. január 1-jén lépett hatályba.

(2) Az EGT-megállapodás 98. cikke szerint az EGT Vegyes Bizottság határozhat – többek között – az EGT-megállapodás 31. jegyzőkönyvének módosításáról, amely rendelkezéseket tartalmaz az egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésre vonatkozóan.

(3) Az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendeletet[6] bele kell foglalni az EGT-megállapodásba.

(4) Az (EU) 2021/819 európai parlamenti és tanácsi rendeletet[7] bele kell foglalni az EGT-megállapodásba.

(5) Az EGT-megállapodás (egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésről szóló) 31. jegyzőkönyvét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

---

4 HL L 305., 1994.11.30., 6. o.

5 HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

6 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

7 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/819 rendelete (2021. május 20.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézetről (átdolgozás) (HL L 189., 2021.5.28., 61. o.).

(6) Az Unió által az EGT Vegyes Bizottságban képviselendő álláspontnak ezért az e határozat mellékletében foglalt EGT vegyes bizottsági határozattervezeten kell alapulnia,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által az EGT-megállapodás (egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésről szóló) 31. jegyzőkönyvének javasolt módosítására vonatkozóan az EGT Vegyes Bizottságban képviselendő álláspont az e határozathoz csatolt EGT vegyes bizottsági határozattervezeten alapul.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök